

Objectief

Geeft Acht!

Schone kunst van
militaire kleding

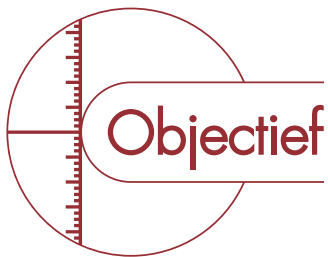

WATERLINIE
MUSEUM

Geeft Acht!

Schone kunst van
militaire kleding

Colofon/Colophon:

Catalogus bij de tentoonstelling
'Geeft Acht!, Schone kunst van
militaire kleding'/Catalogue for
the exhibition 'Attention!, Fine
Art of military clothing'

9 nov. 2018 - 31 mrt. 2019
Waterliniemuseum Fort bij
Vechten, Achterdijk 12,
3981 HB Bunnik,
www.waterliniemuseum.nl

Teksten/Text:

Elganan Jelsma,
cultureel manager/cultural
manager
Rob van Arnhem,
luitenant-kolonel/lieutenant-
colonel
Biga Groep
Deelnemende kunstenaars/
Participating artists

Redactie/Editor:
PubArt

Uitgever/Publisher:

Waterliniemuseum i.s.m.
Aandacht-communicatie

*Vormgeving en druk/Design and
print:*
Rob Schultheiss,
Aandachtcommunicatie,
Hilversum

NUR:
644 - Tentoonstellingscatalogi
ISBN:
978-90-79628-28-5

Copyright:

© 2018 - Elganan Jelsma

Copyright Foto's/Photos

Elganan Jelsma
Deelnemende kunstenaars/
Participating artists

Mede mogelijk gemaakt door:

Inhoud/Content:

- 5** Voorwoord/Preface - Elganan Jelsma
- 11** Bedrijfskleding Defensie/Company clothing Defence - luitenant-kolonel Rob van Arnhem
- 13** Biga Groep/Biga Group
- 15** Deelnemende kunstenaars/Participating artists
 - 16 *Peggy Eras*
 - 18 *Irma Frijlink*
 - 20 *Rina de Haas*
 - 22 *Barbara Houwers/*
Bia Maas/
Els Rijerse
 - 26 *Elganan Jelsma*
 - 28 *Marjoleine van Kalken*
 - 30 *Atty Kingma*
 - 32 *Petra Knol Daudeij*
 - 34 *Greetje Majoor Rijerse*
 - 36 *Romanina Mandricardo*
 - 38 *Ted Moelker*
 - 40 *Carola Mokveld*
 - 42 *Rivka van Neerbos*
 - 44 *Sunny Neeter*
 - 46 *Nelleke Ponsteen*
 - 48 *Udo Prinsen*
 - 50 *Afke Schenkelaars*
 - 52 *Rob Schultheiss*
 - 54 *Willem van Spronsen*
 - 56 *Elly Verkerk*
 - 58 *Elaine Vis*
 - 60 *Ank van der Wal*
 - 62 *Sacha Wendt*
 - 64 *Elize van der Werff*
 - 66 *Diklah Zohar*
- 68** Waterliniemuseum Fort bij Vechten/Waterliniemuseum Fort near Vechten
- 70** Objectief tentoonstellingen/Objective exhibitions
- 72** Geeft Acht!/Attention!

Geeft Acht! **Schone kunst van militaire kleding**

Voorwoord

In het kunstproject Geeft Acht! staat het hergebruik van militaire kleding centraal. De thema's die hierin aan bod komen zijn o.a. militairen, oorlog/vrede, textielafval, duurzaamheid en circulaire economie. Wij hebben hedendaagse beeldende kunstenaars uitgenodigd om kunstwerken te maken van of geïnspireerd op afgedankte militaire kleding.

In deze catalogus leest en ziet u wat 27 kunstenaars hebben gecreëerd naar aanleiding van onze vraag om 'iets' met de militaire kleding te doen. Kunstenaars staan vaak aan de basis van innovatieve ontwikkelingen. Daarom is het interessant om ze bij maatschappelijke ontwikkelingen te betrekken en te ontdekken welke creatieve waarde zij toevoegen. Met de problematiek van de textielafval waren wij benieuwd met wat voor ideeën de kunstenaars zouden komen. Zouden zij dit militaire textiel als grondstof kunnen gebruiken? Het gaat niet alleen om het bewust omgaan met afval, maar ook om iets nieuws creëren, iets vorm te geven, iets 'moois' te maken, misschien zelfs in oplage.

Als cultureel manager van het Waterliniemuseum Fort bij Vechten was ik benieuwd hoe het zat met de textielafval

van Defensie, de militaire uniformen. Hoe gaat Defensie om met de problematiek van textielafval en wat zijn de mogelijkheden van het recyclen van militaire kleding? Ik kwam in contact met luitenant-kolonel Rob van Arnhem, de categoriemanager bedrijfskleding Rijksoverheid en hij bracht me weer in contact met het sorteerbedrijf de Biga Groep. Bij de Biga Groep werken mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de opdracht van de afgedankte militaire uniformen. Ik kreeg een uitgebreide rondleiding en mocht daarna een stapel militaire kleding meenemen ter inspiratie.

Schone kunst van militaire kleding

Het thema is gekozen vanwege de beeldvorming van het militaire uniform in de media en de problematiek rond de berg textielafval. In verslaglegging over conflictsituaties en oorlogsgebieden komt het militaire uniform vaak voor. Het uniform ziet men ook steeds vaker in het publieke domein, zoals op treinstations of bij grote evenementen. Het is interessant om te kijken wat de invloed is van deze beeldvorming op zowel ons dagelijks bestaan als de daadwerkelijke betekenis van de militaire kleding. Ook verschijnt de camouflage print weer steeds vaker in het modebeeld.

Het (her)gebruik van militaire kleding als verwerking in kunst, is gekozen vanwege de maatschappelijke trends rondom de circulaire economie. De problematiek van bergen textiel afval is groot.

Stichting PubArt heeft een uitgebreid netwerk van kunstenaars en daar is een oproep gedaan om voorstellen in te sturen. Er is een mooie inspiratiebijeenkomst geweest voor geïnteresseerde kunstenaars en zo begon het project

te lopen. We waren benieuwd naar het perspectief van de kunstenaar. De kunstwerken kunnen over de militaire beeldvorming gaan, maar ook een geheel eigen verhaal vertellen. Kunst waar de militaire kleding in is verwerkt. De tentoonstelling is zeer gevarieerd geworden, zowel in disciplines en technieken als in onderwerpen en ideeën. Laat u verrassen.

Elganan Jelsma
Cultureel manager Waterliniemuseum Fort bij Vechten
Voorzitter Stichting PubArt

Preface

In the art project Attention! the reuse of military clothing is central. The themes that are addressed in this are among others soldiers, war / peace, textile waste, sustainability and the circular economy. We have invited contemporary visual artists to create artworks made of or inspired by discarded military clothing.

In this catalogue you can read and see what 27 artists have created in response to our request to do 'something' with military clothing. Artists are often at the base of innovative developments. That is why it is interesting to involve them in social developments and to discover which creative value they add. With the issue of textile waste we were curious about what ideas the artists would come up with. Could they use this military textile as a raw material? It is not only about consciously dealing with waste, but also about creating something new, giving something shape, making something 'beautiful', perhaps even in production.

As cultural manager at the Waterliniemuseum Fort near Vechten, I was curious about the textile waste of Defence, the military uniforms. How does Defence deal with the problem of textile waste and what are the possibilities of recycling military clothing? I contacted lieutenant-colonel Rob van Arnhem, the category manager corporate clothing, and he suggested I should contact Biga Group. At Biga Group people with a distance to the labour market sort the discarded military uniforms. I received an extensive tour and was allowed to take a pile of military clothing for inspiration.

Fine art of military clothing

The theme was chosen because of the image of the military uniform in the media and the problems surrounding the mountain of textile waste. The military uniform often occurs in reports on conflict situations and war zones. The uniform is also increasingly seen in the public domain, such as in train stations or at major events. It is interesting to see the influence of this image on both our daily life and the actual meaning of military clothing. The camouflage print is also increasingly appearing in fashion.

The (re) use of military in art has been chosen because of the social trends surrounding the circular economy. The problem of mountains of textile waste is huge.

The PubArt Foundation has an extensive network of artists that were asked to submit proposals. There has been a nice inspiration meeting for interested artists and so the project started. We were curious about the perspective of the artist. The artworks can reflect on the image of the army and military, or tell a story of their own. Art that incorporates military clothing. The exhibition is very varied, both in disciplines and techniques, as well as in subjects and ideas. Let us surprise you.

Elganan Jelsma

*Cultural manager Waterliniemuseum Fort near Vechten
Chairman of the PubArt Foundation*

Bedrijfskleding Defensie

Defensie is namens de Rijksoverheid een geweldige aanjager en stimulator voor marktpartijen als het gaat over hergebruik, recycling en 'design for recycling' op het gebied van kleding & textiel.

Namens de Rijksoverheid koopt Defensie bedrijfskleding in waarbij, daar waar de markt het kan, een minimale hoeveelheid gerecycled post-consumer textiel als grondstof in het product wordt gevraagd. Er dient daarbij wel aan de gevraagde kwaliteit te worden voldaan. Goede voorbeelden zijn inmiddels: handdoeken, overalls, polo's en schoonmaakschorten.

Bovendien legt defensie de focus op hergebruik van hun eigen kleding en op het aanbieden van niet te hergebruiken kleding als gesorteerde waardevolle grondstoffen aan de markt.

Luitenant-kolonel Rob van Arnhem
Categoriemanager bedrijfskleding Rijksoverheid
Defensie

Company clothing Defence

On behalf of the Dutch government, Defence is a great driver and stimulator for market parties when it comes to reuse, recycle and 'design for recycling' in the area of clothing & textiles.

On behalf of the government, Defence purchases corporate clothing where possible with a minimal amount of recycled post-consumer textiles in the raw material in the product. However, the requested quality must be met. Good examples are: towels, overalls, polo shirts and cleaning aprons.

Moreover Defence focuses on reusing their own clothing and offering nonreusable clothing as sorted valuable raw materials to the market.

*Lieutenant-colonel Rob van Arnhem,
Category manager corporate clothing Dutch government
Defence*

ROYAL
DUTCH ARMY

Biga Groep

Biga Groep is een sociale onderneming en onderneemt met een maatschappelijk doel. Het re-integratiebedrijf neemt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst, of helpt ze bij hun zoektocht naar een andere baan of detachering. Ondernemers en overheidsorganisaties in de regio Kromme Rijn Heuvelrug kunnen samen met Biga Groep invulling geven aan de Participatiewet en een gezicht geven aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Naast een detachering kan dit ook door werk uit te besteden aan het re-integratiebedrijf.

Opdracht Defensie

Een team van 65 medewerkers sorteren dagelijks kleding van Defensie bij het sociaal werkbedrijf in Zeist. Op dit moment worden per jaar circa 1.500.000 militaire uitrustingstukken van Defensie gesorteerd voor recycling of hergebruik. De kleding komt van militairen die dit inleveren als ze bijvoorbeeld uit dienst gaan. Voor de kunstwerken in deze tentoonstelling is via deze weg kleding beschikbaar gesteld. De kunstwerken staan mooi symbool voor een driedubbel maatschappelijk doel.

Biga Group

Biga Group is a social enterprise and works with a social purpose. The reintegration company hires people with a distance from the labour market, or helps them in their search for another job or secondment. Entrepreneurs and government organizations in the Kromme Rijn Heuvelrug region can, together with Biga Group, implement the Participation Act and make social entrepreneurship visible. In addition to a secondment, this can also be done by outsourcing work to the reintegration company.

Mission Defence

Every day a team of 65 employees sort clothes from Defence at the social work company in Zeist. At present, approximately 1,500,000 pieces of military equipment per year are sorted for recycling or reuse. The clothing comes from soldiers who, for example, leave service. For the works of art in this exhibition clothing has been made available. The artworks are a beautiful symbol for a triple social goal.

14

Deelnemende kunstenaars/Participating artists

Peggy Eras

Elganan Jelsma

Carola Mokveld

Willem van Spronsen

Irma Frijlink

Marjoleine van Kalken

Rivka van Neerbos

Elly Verkerk

Rina de Haas

Atty Kingma

Sunny Neeter

Elaine Vis

Barbara Houwers

Petra Knol Daudeij

Nelleke Ponsteen

Ank van der Wal

/Bia Maas

Greetje Majoor Rijerse

Udo Prinsen

Sacha Wendt

/Els Rijerse

Romanina Mandricardo

Afke Schenkelaars

Elize van der Werff

Ted Moelker

Rob Schultheiss

Diklah Zohar.

Stuur eens een ander kaartje

Post is van alle tijden. 3100 jaar voor Chr. werden er al door koeriers berichten verzonden, mond op mond. In 2200 v Chr. komt de schrijftaal op papyrus. De postduif en post per paard. In 1653 komt de eerste brievenbus in Frankrijk. De postzegel stamt uit 1837. In Nederland werden de eerste Ansichtkaarten verstuurd rond 1905, toen mocht er alleen een adres opstaan. Later mocht er ook tekst op. 1 januari 1852 kwam de eerste Nederlandse postzegel in de handel. In 1850 kwam de eerste openbare brievenbus in Nederland. Ook in oorlogstijd wordt er post verzonden. Vroeger had elke straat van een grote stad wel een eigen Ansichtkaart. Tegenwoordig krijg je alleen nog een kaart bij speciale gelegenheden.

De militaire kleding is verwerkt tot Ansichtkaarten. De originele stof is voorzien van een effen stof, doormiddel van een lijm, zodat de kaart stevig genoeg is om te beschrijven. Daar elk stukje stof een ander camouflage print vertoont zijn alle kaarten verschillend. In het kader van activiteiten voor ouderen hebben de bewoners van een bejaardentehuis de kaarten beschreven. Ouderen hebben nog de mooiste handschriften. Schrijven wordt een ondergeschoven kind. In de toekomst zal ook het schrijven van kaarten helaas verdwijnen. Er komen ook steeds minder brievenbussen. Ik denk dat het digitale tijdperk het gaat winnen van de post.

Send another card

The mail is of all times. 3100 years before Chr. couriers were already sending messages, mouth to mouth. In 2200 BC. the writing language on papyrus comes. The homing pigeon and post by horse. In 1653 the first letter box arrives in France. The stamp is from 1837. In the Netherlands the first postcards were sent around 1905, when you could only write down an address on it. Later text on it was also allowed. January 1, 1852 the first Dutch stamp could be bought. In 1850 the first public mailbox came to the Netherlands. Mail is also sent in wartime. In the past every street in a big city had its own picture postcard. Nowadays you only get a card on special occasions.

The military clothing has been processed into postcards. The original fabric is layered with a plain fabric, by means of an adhesive, so that the card is strong enough to write on. As each piece of fabric shows a different camouflage print, all cards are different. In the context of activities for the elderly, the residents of an old people's home have written on the cards. The elderly still have the most beautiful handwriting. Writing becomes neglected. In the future, writing cards will unfortunately also disappear. There are also fewer and fewer letter boxes. I think the digital age is going to defeat mail.

Dierbare herinnering, rangen en onzichtbaarheid

Terwijl ik de jasjes uit elkaar haal, denk ik na over diegenen die de jasjes gedragen hebben. Wat zijn dit voor mensen? En hoe zijn de families die zij achter laten als zij erop uit trekken?

Ik zie huiskamers voor mij waar een foto van hun geliefde, man, zoon of dochter in een lijstje op het dressoir staat. Al dan niet gekleed in het uniform.

De onderdelen van het uniform komen stuk voor stuk voor mij op tafel te liggen.

Het uniform heeft natuurlijk als doel om als camouflage te dienen als men zich in oorlogsgebied bevindt. Men moet vooral niet opvallen. Maar tegelijkertijd moet men van elkaar wel weten welke rang men heeft. Want vooral in het leger zijn rangen nog altijd erg belangrijk.

Ieder onderdeel van het uniform heeft zijn eigen charme.

Ik besluit om deze te gaan gebruiken. Ik wil zowel het camouflagedoel benadrukken als de rangen en standen. Ik heb dit alles onder een soort vergrootglas gelegd en alles in een afzonderlijk lijstje gedaan zodat er een fotogalerij is ontstaan.

Precious memory, ranks and invisibility

As I disassemble the jackets, I think about those who have worn the jackets.

What kind of people are they? And what are the families like that they leave behind when they go out?

I imagine living rooms where a picture of their loved one, man, son or daughter is in a frame on the sideboard. With or without the uniform.

One by one the parts of the uniform are placed on the table in front of me. The uniform naturally has to serve as camouflage when one is in war zone.

Above all one should not be noticed. But at the same time one must establish which rank the other has. Because ranks are still very important, especially in the army.

Every part of the uniform has its own charm. I decide to use it. I want to emphasize both the camouflage goal and the ranks and classes. I put all this under a kind of magnifying glass and put everything in a separate frame to create a photo gallery.

Rina de Haas

Eindhoven - 1958

degravin.eu

Clothes packed

Het was moeilijk te bedenken, hoe aan te pakken, hoe je met de stof gaat werken.

Best moeilijk als het al in elkaar zit als kleding.

Eerst maar uit elkaar halen, dacht ik, dan komt het vanzelf.

Dan heb ik de stof zo groot mogelijk.

Uit elkaar halen was ook een grote klus. Dus maar begonnen met één blouse en één broek.

Moest het daarna wel eerst strijken.

Zo kon ik wel beter het patroon van de stof zien en omdat ik iets met de structuur ervan wilde, zag ik zo de lijnen lopen. Ik zag toen twee landschappen in elkaar. Door het zo uit te knippen kon ik het gebruiken over twee tekeningen. Doordat

ik twee structuren had heb ik dit ook gedaan met de andere structuur. Alles opgeplakt en gekeken welke beelden ik waar kon gaan tekenen. Er moest voor mijn gevoel ook een verhaal in zitten.

Het zijn twee tassen geworden. Eén met een negatieve tekening en de ander met een positieve tekening. Dat vond ik beter dan er een lijst omheen maken. Tevens vond ik de stof dan ook beter gebruikt. Zo kon ik ook beter furnituren erbij verwerken als leuk detail.

De tekening heb ik verpakt in dik, transparant tafelzeil en de rand afgewerkt met een klein randje van de militaire stof. De stof voor de tas heb ik ook verwerkt in transparant

tafelzeil zodat deze gebruikt kan gaan worden voor transport van tekeningen of schilderijtjes. In de zakken die ik erop genaaid heb kunnen diverse teken- en schildermaterialen in opgeborgen worden.

Natuurlijk is de tas ook te gebruiken voor andere geschikte doeleinden.

Clothes packed

It was hard to imagine how to deal with working with the material. Pretty difficult when the material is assembled as clothing. First disassemble it, I thought, then the rest will come naturally. I will have the material as large as possible.

Disassembling was a big job. So I started with one blouse and one pair of pants. Then it had to be ironed. This way I could see the pattern of the fabric better and because I wanted to do something with its structure, I could see the lines running. Then I saw two landscapes in one. By cutting it out like this, I could use it for two drawings. Because I had two structures, I also did this with the other structure. I glued everything and looked at which images I could draw where. To me there also should be a story. It turned out to be two bags. One with a negative drawing and the other with a positive drawing. I liked that better than making a frame around it. I also figured in this way it used more of the fabric. That way I could also use haberdashery as a nice detail.

I wrapped the drawing in thick, transparent tablecloth and finished the edge with a small edge of the military fabric. I also incorporated the fabric of the bag in transparent table cloth so that it can be used for transport of drawings or paintings. I can store various drawings and painting materials in the pockets that I sewed on them.

Of course, the bag can also be used for other suitable purposes.

Barbara Houwers

Soest - 1958

Bia Maas

Blaricum - 1950

Els Rijerse

Hilversum - 1949

barbarahouwers.com | Elsrijerse.nl

Papier heeft ook een geheugen

De T-shirts en het Papier project

Als (individuele) kunstenaars werden we door de curator Elganan Jelsma van het project *Geeft Acht!* uitgenodigd om een idee voor de tentoonstelling in te zenden. Al snel vonden wij elkaar in het idee iets te gaan doen met het maken van papier uit katoenen T-shirts: Het recyclen van militaire kleding - wellicht - gedragen tijdens vredesmissies.

Katoen was een voorwaarde om er volgens het oude ambacht-papier van te maken. Wij kregen 10 kilo shirts in camouflage print (van een onduidelijk materiaal) en hebben er duizenden stukjes van geknipt. Maanden later is het ons gelukt langs een traject van research, monnikenwerk, tegenvallers, zwaar werk en met hulp van een professionele papiermolen in

Eerbeek er papierpulp van te maken. Tijdens de hittegolf van 2018 konden we mooie vellen papier scheppen van 40 - 60 cm.

Ons concept om de gedragen shirts en hun beladen geschiedenis te verwerken in een leeg stuk papier (het onbeschreven blad) is die hele zomer van ambachtelijk zwoegeen steeds sterker geworden. We hebben de T-shirts zo een tweede leven gegeven.

De Jaartallen

Naast het concept van het 'lege blad' ontstond er een tweede idee: we wilden gebruik maken van de jaartallen die we tegenkwamen in de labels van de T-shirts: jaartallen die refereren aan vredesmissies na de 2e wereldoorlog.

Onderzoek op het internet gaf ons veel informatie en leverde vragen en beelden op.

Onvermijdelijk ga je denken wie de shirts gedragen zouden hebben, bij welke acties en wat er meegemaakt is... In verschillende vormen komen de labels terug in ons project.

Vervolg: zie volgende pagina!

De installatie en presentatie

Een aantal maanden zijn ideeën gekomen en gegaan, tot we wisten dat het papier een stil eerbetoon moest zijn aan de militairen. Het zijn onbeschreven vellen waar de kijker zelf een eigen verhaal, herinnering of beeld aan kan toevoegen. De gehele installatie mag een stille plek worden... een soort ruimte voor contemplatie. Een uitvoerig denk- en brainstormproces werd uiteindelijk een goed ontwerp waar we een smid bij hebben ingeschakeld. (Net op tijd voor de deadline).

We brengen daarnaast het ontstaansproces van de twee concepten in beeld met 3e idee: Een foto- en collage-serie. Het versterkt het verhaal van de transformatie van het materiaal tot de uiteindelijke beelden en vertelt ons verhaal.

Paper has a memory too

The T-shirts and the Paper project

As (individual) artists we were invited by the curator Elganan Jelsma of the project Geeft Acht! to submit an idea for the exhibition. Soon we found each other in the idea of doing something with the making of paper from cotton T-shirts: The recycling of military clothing - maybe - worn during peacekeeping missions.

Cotton was a prerequisite for making it into paper, according to the old craft. We received 10 kilos of shirts in camouflage print (from an unclear material) and cut them in thousands of pieces. Months later, we succeeded in making paper pulp through a process of research, painstaking work, setbacks, heavy work and with the help of a professional paper mill in Eerbeek. During the heat wave of 2018 we were able to create beautiful sheets of paper measuring 40 - 60 cm.

Our concept of incorporating the worn shirts and their loaded history into an empty piece of paper (a blank page) has become stronger all through the summer of traditional labour. We have given the T-shirts a second life.

The Years

In addition to the concept of the 'blank page' a second idea arose: we wanted to use the dates that we encountered in the labels of the T-shirts: dates referring to peace missions after the 2nd World War. Research on the internet gave us a lot of information and provided us with questions and images.

You will inevitably start to think who would have worn the shirts, what actions they had taken and what happened... In various forms the labels are reflected in our project.

The installation and presentation

During a number of months ideas have come and gone, until we knew that the paper should be a silent tribute to the military. They are blank pages where the viewer can add their own story, memory or image. The entire installation may become a quiet place... a kind of space for contemplation. A comprehensive thinking and brainstorming process eventually became a good design with which we used a blacksmith. (Just in time for the deadline).

In addition, we show the development process of the two concepts with the third idea: A photo and collage series. It reinforces the story of the transformation of the material into the final images and tells our story.

Anti-stress-granaat

Al van jongs af aan maak ik eigen unieke kledingstukken van tweedehands kleren. Enerzijds omdat het materiaal goedkoop is, maar anderzijds omdat ik graag iets unieks draag. Ik heb iets met textiel. Toen ik van de enorme berg militaire kleding hoorde, kreeg ik gelijk allerlei ideeën. Van de broeken maak ik jurken en rokken, die ik soms door een verfbad haal en vaak borduur.

Naast kleding ben ik ook na gaan denken over producten. Iets wat eenvoudig en in serie gemaakt zou kunnen worden. Zo ontstond de flessenzak van de mouwen van de uniformen. En ik ontwierp een 'anti-stress-granaat'. De combinatie van het 'harde' onderwerp, passend bij militairen en bewapening, maar dan gemaakt van 'zacht' textiel en dienend tegen de

stress, maakt het een interessant kunstobject. Iets om over na te denken.

Met het textiel van de uniformen kan nog veel meer. Voor mij is dit dan ook een langlopend project geworden. Zo kwam ik ook de landelijke actie #toekomststoel tegen. Op bijzondere plekken wordt een lege stoel neergezet om mensen te attenderen op duurzaamheid. Daarom heb ik ook een stoel gemaakt met militaire kleding. De militaire toekomststoel.

En ga zo maar door...

Anti-stress grenade

Ever since I was young, I make my own unique garments from second-hand clothes. On the one hand because the material is cheap, but on the other hand because I like to wear something unique. I like working with textiles. When I heard of the problems of military uniform waste, I immediately got all sorts of ideas. From the trousers I make dresses and skirts, which I sometimes dye and often embroider.

Besides clothing, I also started thinking about products. Something that could be made easily and in series. This is how the bottle bag of the sleeves of the uniforms was conceived. And I designed an 'anti-stress-grenade'. The combination of the 'hard' subject, suitable for military personnel and armament, but made of 'soft' textiles and serving against stress, makes it an interesting art object. Something to think about.

With the textile of the uniforms much more can be done. For me this has become a long-term project. That's how I came across the national action #toekomststoel (future chair). In special places, an empty chair is put down to draw people's attention to sustainability. That is why I also made a chair with military clothing. The military future chair.

And so on...

Marjoleine van Kalken

Hilversum - 1965

Marjoleinevankalken.nl

28

Commando Pinkelen

In deze tijd kan begrenzing zowel angst als bevrijding geven. Dit is letterlijk een ingewikkeld proces, geketend door vele lagen. Onderdrukking in een maatschappij waar alles kan.

Geef Acht! Sta op en waak! Met schoonheid en mode kun je ook een statement maken en je als persoon laten zien. Daarnaast zijn er ook groeperingen die zich juist willen verschuilen. Iedere identiteit is tegenwoordig een bedreigde soort, iets om over na te denken. Vechten voor een eigen unieke plek.

Door verandering stimuleer je groei, iets wat ieder mens nodig kan hebben. Letterlijk ingewikkeld, maar uitnodigend.

Door deze beelden wil ik graag mijn visie op Geef Acht! laten zien. Doel van militaire kleding is niet gezien willen worden, maar CAMOUFLAGE. Ik heb de rollen omgedraaid. GEZIEN worden... letterlijke gelaagdheid van onze samenleving. Door de stof te hergebruiken geeft dat een mooie draai ons denken over duurzaamheid. En schept mogelijkheden voor nieuwe ideeën.

Militaire kleding straalt voor velen macht gezag en veiligheid uit. Het is maar net waar je staat. In dit kunstwerk staat het voor vrouwelijkheid en elegantie, kracht en vechtlust. Met een twist naar het maatschappelijk gebeuren. Het oog strelen en de gedachten bespelen.

'Commando Pinkelen' is een spel. Als er bijvoorbeeld 'Commando Pinkelen' wordt geroepen, moet je met je pink op tafel trommelen. Als er alleen 'Pinkelen' wordt geroepen en je trommelt toch, dan ben je af.

'Commando Pinkelen' is a game like 'Simon Says'. If for instance 'Commando Pinkelen' is called out, you have to drum on the table with your pinky finger. But if only 'Pinkelen' is called out, and you start to drum, you loose.

Commando Pinkelen

In this time, boundaries can give both the feeling of fear and of liberation. This is a complicated process, chained by many layers. Suppression in a society where everything is possible.

Attention! Stand up and watch! With beauty and fashion you can also make a statement and show yourself as a person. Beside this there are also groups that want to hide. Every identity is an endangered species these days, something to think about. Fight for your own unique place.

Through change you stimulate growth, something that every person may need. Complicated, but inviting.

Through these images I would like to show my vision on Geef Achtt! The aim of military clothing is not to be seen, but CAMOUFLAGE. I have turned it around. TO BE SEEN... stratification of our society. By reusing the fabric, it gives a nice twist to our thinking about sustainability. And creates opportunities for new ideas.

Military clothing exudes authority and security for many people. It depends on your point of view. In this artwork it stands for femininity and elegance, strength and combativeness. With a twist from societal phenomena. Catch the eye and play the thoughts.

Een kleine Kathedraal van Geborgenheid

In mijn vrije werk laat ik mij inspireren door de natuur, daarbij maak ik regelmatig gebruik van linnenstof waarop ik stiksels en plooiën aanbreng.

De uniformjassen waarmee ik dit werk heb gemaakt, hebben jaren schouder aan schouder hun diensten bewezen en boden bescherming en beschutting.

Het camouflage patroon doet me denken aan de schors van een plataan. Met deze boom als inspiratiebron besloot ik het werk een verticale richting te geven. Door het aanbrengen van stiksels heb ik torens laten ontstaan van verschillende afmetingen. De stof herinnert aan de vorige functie, sommige kostuumonderdelen zijn nog zichtbaar. De torens vormen een

eerbetoon aan de eerste gebruikers en hun uniformen hebben een eervolle nieuwe bestemming gekregen. Het is een plek geworden waar men zich geborgen voelt.

Voor het uiteindelijke werk heb ik meerdere torens gemaakt, die ik groepsgewijs bij elkaar heb geplaatst. Het geheel is opgebouwd uit dertien onderdelen:

De grote toren in het midden heeft een gedeeltelijk open vorm waarbij het camouflage patroon bepalend is voor de grootte van de openingen bovenin. Rondom deze toren staan drie kleinere gesloten objecten, die elk weer omringd worden door drie kleine objecten.

Samen vormen de torens één groot object, waarbij het verschil in grootte symbool staat voor de rangorde in het leger. Schouder aan schouder bieden de torens elkaar bescherming, beschutting en geborgenheid.

A small Cathedral of Salvation

In my free works I am inspired by nature, while I also regularly use linen fabric to which I apply stitching and pleating.

The uniforms with which I made this work have proved their worth shoulder to shoulder and provided protection and shelter.

The camouflage pattern reminds me of the bark of a plane tree. With this tree as a source of inspiration I decided to give the work a vertical direction. By applying stitching I created towers of different sizes. The fabric reminds of the previous function, some costume items are still visible. The towers pay homage to the first users and their uniforms have received an honourable new destination. It has become a place where people feel safe.

For the final work I have made several towers, which I have grouped together.

The whole is made up of thirteen parts:

The large tower in the middle has a partially open shape in which the camouflage pattern is the key to the size of the openings at the top. Around this tower are three smaller closed objects, each of which is surrounded by three small objects.

Together the towers form one large object, the difference in size symbolizing the order of the army. Shoulder to shoulder, the towers offer each other protection, shelter and security.

Line-Up

Soldaten, knip-poppetjes van papier, statig en ongevormd.

Gemaakt uit één schets op ware grote, het frame is van ijzer, gelast en met leger lapjes bekleed. De soldaten staan geschakeld, houden elkaar in evenwicht, kameraadschap.

De stiksels betekenen ontwikkeling, groen: groei, blauw: vertrouwen, geel: leren, rood en oranje: angst en gevaar!

Één kant met meer groene stof (plunjezak uit 1977) staat voor de onervaren soldaat.

De lapjes worden kleiner, drukker, staan voor alles wat je meemaakt, persoonlijkheid. De vorm van de mannen verandert. Helm, jas, broek, schoenen, geweer, ze staan voor groei, beheersing en disciplines. De laatste 4 soldaten worden steeds kleiner, ze gaan weg op missie, komen ze wel terug? Om uit te beelden dat bij het maken van een kunstwerk je daar je ziel en zaligheid in legt, zijn metalen plaatjes verwerkt, vastgezet met borduurgaren van 50 jaar oud, dit staat voor het thuisfront, moeder, vader, liefje, vrouw, kindertjes, gemis, herinnering.

Tina Club 1981, artikel met foto over dienstplicht voor meisjes, als 15 jarig meisje tussen de soldaten bij de Ripperda Kazerne Haarlem in de houding: Geeft Acht! Na 38 jaar gaat die dienstplicht voor vrouwen er echt komen, ook de opschorting van opkomstplicht uit 1997 voor mannen wordt binnenkort opgeheven. Ik kende in die tijd twee jongens die in dienst moesten, mijn broer en mijn vriendje. Zij waren vaak in de duinen van Bloemendaal en IJmuiden, zoekend naar hulzen en patronen uit de tweede wereld oorlog. Ik vond dat reuze interessant. Tót ze uit dienst kwamen! Ze werden gevormd tot mannen, leerden discipline, socialiseren, bouwden conditie op, gingen op bivak en leerden handhaven, opgeleid om uitgezonden te worden

naar oorlogsgebied, om te strijden voor veiligheid en vrede. Kortom, ze veranderden. De tijd van besjes schieten bij de kerk was ineens over. Over die veranderingen gaat mijn project.

Line-Up

Soldiers, cut-out dolls made of paper, stately and unformed. Made out of one sketch on real size, the frame is made of iron, welded and covered with army patches. The soldiers are connected, they keep each other in balance, camaraderie. The stitching means development, green: growth, blue: trust, yellow: learning, red and orange: fear and danger!

One side with more green fabric (duffel bag from 1977) represents the inexperienced soldier.

The patches become smaller, busier, represent everything you experience, personality. The shape of the men changes. Helmet, jacket, pants, shoes, gun, they stand for growth, control and disciplines. The last 4 soldiers are becoming smaller and smaller, they leave on mission, are they coming back? To represent that when you create a work of art you put your heart and soul into it, metal plates are processed, fixed with embroidery yarn of 50 years old, this stands for the home front, mother, father, sweetheart, wife, children, loss, reminder.

Tina Club 1981, article with photo about conscription for girls, as a 15 year old girl among the soldiers at the Ripperda Barracks Haarlem in the position of: 'Attention!'. After 38 years the obligatory military service for women would really come, even the suspension of the 1997 duty of turnout for men will soon be lifted. At that time I knew two boys who were drafted, my brother and my boyfriend. They were often in the dunes of Bloemendaal and IJmuiden, searching for cartridge-cases and bullets from the Second World War. I thought that was very interesting. Until they came out of service! They were formed into men, learned discipline, socialized, improved condition, went to bivouac and learned to enforce, trained to be sent to war zone, to fight for security and peace. In short, they changed. The time of shooting berries at the church was suddenly over. My project is about those changes.

Geweldspiraal

In 2003 was er een aanval op Irak, waar in de kranten uitvoerig over werd bericht. Ik heb al deze kranten toen bewaard. Met deze berichten, die vreselijke aanval, wilde ik iets doen in mijn werk. Al die verzamelende kranten, met de vele foto's, heb ik ingesmeerd met caparol binder. Op deze manier kon ik het krantenpapier verstevigen om te kunnen gebruiken.

Hierna kon ik het in repen snijden en gebruiken als inslag en weven op mijn weefgetouw. Oude militaire kleding heb ik in repen gescheurd en geknipt om mee te weven.

Deze militaire kleding werd verzameld in jute zakken en deze zakken heb ik gebruikt als ondergrond voor de geweven kranten en kleding.

De geweldspiraal is zeven meter lang en is opgesteld in een spiraal vorm op een constructie van ijzer; zo kan het in de vrije ruimte geëxposeerd worden. Je kunt ook de spiraal vorm inlopen en op die manier de binnenkant ervaren.

Spiral of violence

In 2003 there was an attack on Iraq, which was extensively reported in the newspapers. I kept all those newspapers from that time. With these messages, that terrible attack, I wanted to do something in my work. All those collected newspapers with the many photos, I smeared with caparal binder. This way I could strengthen the newsprint paper for use. After this I could cut it into strips and use it as a weft and weave on my loom. I torn and cut military clothing into strips to weave.

This military clothing was collected in jute bags and I used these bags as a base for the woven newspapers and clothing. The spiral of violence is seven meters long and is arranged in a spiral shape on a construction of iron; this way it can be exhibited in the open space. You can also walk into the spiral shape and thus experience the inside.

Romanina Mandricardo

Rotterdam - 1959

vissidarte.nl

36

Warrior Queens Dinner

Een serie van porselein serviesgoed met servetten van hergebruikte militaire kleding en een begeleidende audio-mixage.

"In mijn droom zie ik al mijn dierbare strijdbare vrouwen aan tafel; samen eten en zij overleefden".

Overleven = aan tafel gaan, tezamen... als metafoor gebruikt.

Als een hommage aan strijdbare vrouw-soldaten wereldwijd,

Warrior Queens van vroeger en nu.

De installatie omvat een ovale gedekte tafel met twaalf gerecyclede porseleinen borden waarop de portretten van de vrouwen staan, samen met servetten gemaakt van militaire kleding.

In de kruikamer van het Waterliniemuseum Fort bij Vechten, hoor je een bijbehorende muziek en geluidsmixage (in samenwerking met Johan Commu).

Warrior Queens Dinner

A collection of porcelain tableware with military clothes re-used as napkins, with accompanying sound bites.

"In my dream I see all my beloved brave women at a table; eating together and they survived".

Surviving = having a dinner, together... used as a metaphor.

As a tribute to valiant women-soldiers of the world, Warrior Queens from the past and present.

The installation consists of an oval set table with twelve re-used porcelain plates with the portraits of the women and accomplished with re-used military clothes as napkins.

In the gunpowder storage of the Waterlinemuseum Fort near Vechten, you will hear accompanying music and sound bites (in collaboration with Johan Commu).

Ted Moelker

Oostvoorne - 1955

tedmo.nl

38

De plunjebaal geplunderd

Onderwerp: legerkleding.

Mijn eerste associatie is direct mijn zomerjurk uit de jaren zeventig: een hemd uit de plunjebaal van mijn vriendje...

Er zaten er zeker drie in, genoeg voor zeker drie zomers. Zodra het een beetje warm was liep ik rond in een legerhemd met de lengte van een kort jurkje, want de hemden waren lekker lang. Slechts een slipje eronder en het gevoel van vrijheid...

Verbeelding van dit gegeven startte in collage, maar werd al snel driedimensionaal. De meisjes, draadfiguur bekleed met papier-maché groeiden in aantal en uitstraling. Het aankleden van de meisjes was een feest, omdat ik kon beschikken over vier verschillende tricots. De modeshow die daardoor ontstond gaf identiteit aan ieder meisje, klein,

groot, dik, dun... en je kan zien dat ze het goed met elkaar hebben, de wereld aan hun voeten.

Waarom liepen ze eigenlijk in die jurkjes?

In de jaren zeventig stonden er nog plunjebalen op zolder in Nederlandse huizen; die moest pas ingeleverd als de dienstplichtige 40 was. Natuurlijk werden die geplunderd. In de jaren zeventig waren er volop dumpstores, waar iedere scholier een pukkel kocht voor de schoolboeken, een stevige legerjas voor de winter, kistjes om op te lopen. Geen teken van militarisme, eerder van vrijheid: meisjes in 'legerjurkjes'. In de jaren zeventig veranderde de taak van het leger zachtjes aan in het bewaren van vrede in plaats van de defensieve oorlogstaak. Het zou niet lang meer duren en de dienstplicht

werd afgeschaft. De tijd van het Vredeling huwelijk en de vervangende dienstplicht.

Waar laten de meisjes hun jurkjes zien?

In de jaren zeventig was er in Nederland een plek waar dit gevoel van 'nieuwe' vrijheid samen te beleven viel. Jongeren zaten massaal bij het Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam; ze sliepen er zelfs...

The duffel bag plundered

Subject: army clothing.

My first association is my summer dress from the seventies: a shirt from my boyfriend's duffel bag...

There were at least three in there, enough for three summers. As soon as it was slightly warm, I walked around in an army shirt with the length of a short dress, because the shirts were nice and long. Only panties underneath and the feeling of freedom...

Portrayal of this fact started in collage, but quickly became three-dimensional.

The girls, wire figures lined with paper-mache, grew in number and appearance. Dressing up the girls was a treat because I could have four different tricots. The fashion show that arose gave identity to every girl, small, big, fat, thin... and you can see that they are doing well, the world at their feet.

Why did they actually walk in those dresses?

In the seventies, there were still duffel bags in the attic in Dutch houses; it had to be turned in when the conscript turned 40. Of course those were looted. In the seventies there were plenty of dump stores, where every student bought a bag for the school books, a sturdy army jacket for the winter, and boots to walk on. Not a sign of militarism but rather freedom: girls in 'army dresses'.

In the 1970s the task of the army changed gently from the defensive war task to preserving peace instead. It would not be long for the conscription to be abolished. The time of the 'Vredeling' marriage and the service refusal.

Where do the girls show their dresses?

In the seventies there was a place in the Netherlands where this feeling of 'new' freedom could be experienced together. Young people gathered en masse at the National Monument on the Dam in Amsterdam; they even slept there...

Brief aan 290523008 42e Z.V.E. 3e pel.

In deze serie 'Brieven', zijn brieven van mijn grootvader aan zijn zoon verwerkt. Als 19 jarige knul gaf mijn vader zich op als vrijwilliger om de avontuurlijke reis naar Indonesië te maken en zijn land te dienen.

Hij was onder de indruk van de mensen en culturen die hij aantrof, en schreef daar ook zelf vol bewondering en respect over. Vertellen over die tijd deed mijn vader niet.

Later toen hij ging dementeren, merkte ik pas dat hij last had van de keuze die hij indertijd als jonge man had gemaakt.

Zijn eigen naïviteit, alleen het avontuur willen zien. Vóór vertrek niet beseffend dat de mensen in Indonesië óók hun eigen zelfstandigheid zochten.

Er zit zoveel tegenstrijdigheid in dit gegeven. Dat is de reden dat ik hiermee aan de slag ging voor Geeft Acht!

Geeft Acht! betekent voor mij ook Let Op! Wie zijn wij, wat willen wij, waar gaan we naar toe... Met geweld aan de ene kant, en de vrede en zorg aan de andere kant. Zoals wij toen keken, zoals wij nu kijken. Hoe kijken we straks?

De brieven zijn een ode aan mijn vader. Hij, die veel te jong en te naïef deze kleding aantrok. Aan mijn grootvader die hem moest laten gaan. Zoals in zoveel landen nog vele jongens te jong en te naïef deze keuzes maken.

De militaire kleding, met een schutkleur, heb ik verwerkt met de ecoprinttechniek. Een druktechniek met bladeren waarbij ook een schutkleur ontstaat. Vanuit een andere techniek en met een decoratieve functie.

Letter to 290523008 42nd Z.V.E. 3rd pel.

In this series 'Letters', letters from my grandfather to his son have been used.

As a 19 year old boy my father volunteered to make the adventurous trip to Indonesia and serve his country.

He was impressed by the people and cultures he saw, and he also wrote about it with admiration and respect. My father did not talk about that time. Later, when he was suffering from dementia, I noticed that he was suffering from the choice he had made at the time as a young man. His own naivety, only wanting to see the adventure. Not realizing before departure that the people in Indonesia also sought their own independence.

There is so much contradiction in this information. That is the reason why I started my work for the exhibition. Attention! for me also means Watch Out! Who are we, what do we want, where are we going... With violence on one hand, and peace and care on the other. As we watched then, as we watch now. How do we watch later?

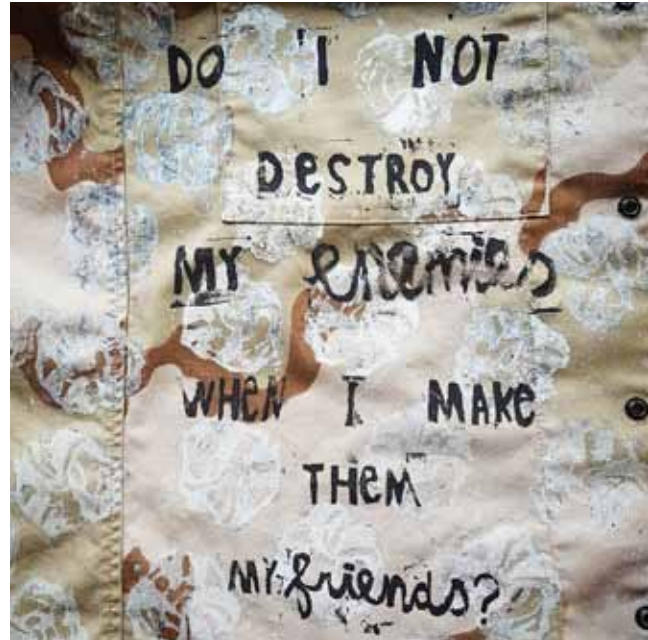
The letters are an ode to my father. He, who was too young and too naive to put on these clothes. To my grandfather who had to let him go. Like in many countries where many boys are too young and too naive to make these choices.

The military clothing, with its blending colours, I have processed with the ecoprint technique. A printing technique with leaves that also creates a camouflage colour. From a different technique and with a decorative function.

The letters are embroidered by hand and machine. Due to the time-consuming process, I was able to let the content of each piece work on me. It also became a reflection on my own place in this history. The letters consist of fragments, as is the case with your life that consists of all kinds of experiences, testimonies, sensations. Those patches come together in you as a person.

De brieven zijn met de hand en machinaal geborduurd. Door het tijdrovend karakter kon ik de inhoud van ieder stukje op me in laten werken. Zo werd het ook een bezinning op mijn eigen plek in deze geschiedenis. De brieven bestaan uit flarden, zoals dat ook is met je leven dat bestaat uit allerlei belevenissen, getuigenissen, gewaarwordingen. Die flarden komen samen in jou als persoon.

Do I not destroy my enemies when I make them my friends?

Mijn kunstwerk is geïnspireerd op de Afro-Amerikaan Daryl Davis. Hij is een bluesmuzikant die daarnaast zoveel mogelijk leden van de Ku Klux Klan wil 'bekeren'. Hij doet dit niet door ruzie met ze te zoeken, maar door hen op te zoeken en met ze te praten. Hij probeert zo gedeelde meningen te vinden en zo langzamerhand hun blikveld te verruimen. Dit zodat ze zo wellicht ooit hun ideeën gaan veranderen. Hij steekt een hand uit en probeert vrienden te worden met zijn grootste 'vijand'.

Zijn inspiraties zijn Martin Luther King jr. en de uitspraak van Abraham Lincoln: "Do I not destroy my enemies when I make them my friends?"

De werkwijze van Davis is doordrenkt met de betekenis van deze uitspraak en ik ben er zo door geïnspireerd geraakt dat ik hiervan een banier heb gemaakt.

In mijn werk komen afgeschoten kogels voor. Iemand had me erop geattendeerd dat kogels er heel apart uit zien wanneer ze afgeschoten zijn. Ik heb het opgezocht en werd geïnspireerd door de vormen. Ik moest er gewoon iets mee doen en ging schetsen maken en daarvan weer stempels. Zo heb ik een achtergrond kunnen maken voor het citaat van Abraham Lincoln.

Do I not destroy my enemies when I make them my friends?

My artwork is inspired by the Afro-American Daryl Davis. He is a blues musician who also wants to 'convert' as many members of the Ku Klux Klan as possible. He does not do this by oppose them, but by finding them and talking to them. He tries to find shared opinions and gradually expand their horizons. This so they may ever change their ideas. He offers a hand and tries to become friends with his biggest 'enemies'.

He was inspired by Martin Luther King Jr. and Abraham Lincoln's statement: "Do I not destroy my enemies when I make them my friends?"

The method of Davis is imbued with the meaning of this statement and I have been so inspired by it that I have made it a banner.

My work shows fired bullets. Someone pointed out to me that bullets look very different when they are shot. I did some research and was inspired by these shapes. I just had to do something with this and started making sketches and stamps again. That is how I made the background for Abraham Lincoln's quote.

Sunny Neeter

Hengelo - 1953

Sunnyart.eu

River

Bij dit schilderij heb ik als basis een bovenaanzicht genomen van een landschap met aan de bovenkant een steile rotspartij als de kalkrotsen bij Dover in het Engelse kanaal. Daarboven begroeiing en nog hoger de contouren van de rand van een gletsjer met daarin sporen van smeltend ijs, dat uiteindelijk de rivier voedt. Aan de onderkant van de 'ijskoude' rivier een wat kale vlakte met zand. In de rivier een grote boom met takken en verzameling grote keien.

Het bord groene verf en groene papertjes zijn onderdeel van het beginproces.

Verder is een grote tak in de rivier gelegd als een grote omgewaaide boom, waarvan de takken beide oevers raken. Stenen zijn verplaatst om de toegang tot de boom te vergemakkelijken door de manschappen van de genie om de oversteek van de rivier door de rest van het leger voor te bereiden.

Uit camouflagekleding zijn zes groene figuren gemaakt als abstracte weergave van manschappen in camouflage. Hiervan zijn later vier in grijze camouflage contouren op het strand geplaatst als markering van troepen. Ook zijn keien gelegd op strategische plaatsen om de oversteek te versterken.

Vervolgens is materiaal uit de camouflagekleding gebruikt om symbolisch de oversteek van een stroom kruipende manschappen te duiden die de bomen gebruiken om de overkant te bereiken. Daarvoor zijn gedeeltes van de takken omwikkeld met camouflagekleding zodat de beweging uit de lucht of vanuit de heuvels moeilijk is te volgen.

River

For this painting I have used a top view of a landscape with a steep rock at the top as the limestone rocks at Dover in the English Channel. Above that vegetation and even higher the contours of the edge of a glacier with traces of melting ice, which eventually feeds the river. At the bottom of the 'ice cold' river a somewhat bare plain with sand. In the river a large tree with branches and collection of large boulders.

The green paint board and green papers are part of the initial process.

Furthermore, a large branch has been placed in the river as a large, blown-down tree, the branches of which touch both banks. Stones have been moved to facilitate access to the tree by the troops of engineers to prepare the crossing of the river for the rest of the army

Six green figures are made from camouflage clothing as an abstract representation of men in camouflage. Four of these were later placed in gray camouflage contours on the beach as marking of troops. Boulders have also been placed in strategic places to reinforce the crossing.

Subsequently, material from the camouflage clothing was used to symbolically indicate the crossing of a stream of crawling troops that the trees use to reach the other side. For that, parts of the branches are wrapped with camouflage clothing so that the movement from the air or from the hills is difficult to follow.

Nelleke Ponsteen

Ermelo - 1958

Nellekeponsteen.nl

Mimicry

Het uitgangspunt voor de schilderijen is het hergebruik van legerkleding.

De camouflagekleuren van de kleding zorgen dat er een groepsidentiteit ontstaat.

De persoonlijke identiteit is gecamoufleerd en is ondergeschikt gemaakt aan de groep.

Het schilderen van gezichten in camouflagekleuren op gedeelten van bestaande legerkleding maakt de persoonlijke identiteit weer zichtbaar, met name door de blik en de uitstraling.

Tegelijkertijd blijft deze persoonlijke identiteit deel uitmaken van de groepsidentiteit door het gemeenschappelijke van de legerkleding en kleuren.

Mimicry

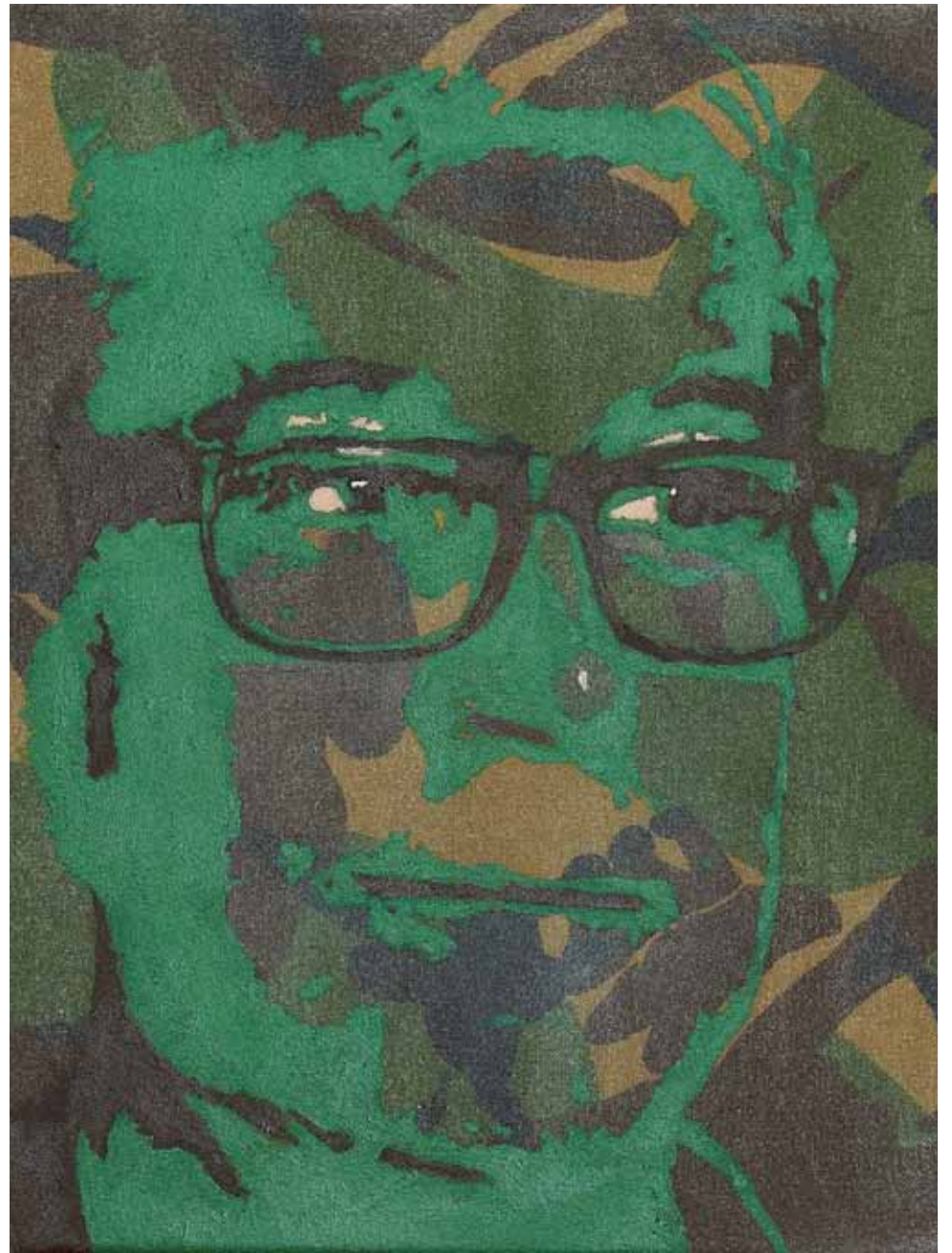
The starting point for the paintings is the reuse of army clothing.

The camouflage colours of the clothing create a group identity.

The personal identity is camouflaged and subordinated to the group.

Painting faces in camouflage colours on parts of existing army clothing makes the personal identity visible again, in particular through the look and appearance.

At the same time, this personal identity remains part of the group identity through the commonness of the army clothing and colours.

Markiezenbos

Markiezenbos is een raamwerk waarin lamellen bedekt met camouflagedstof een foto van een oude boom verbergen. Door aan de lamellen te draaien wordt de boom onthuld.

Een beeld van een bekende oude beuk in het landschap van Amelisweerd wordt beschermd door lamellen van camouflagedstof. De boom, het landschap heeft alles wat de natuur kan brengen meegemaakt. Overstromingen en droogte waren nog te overzien maar nu vormt de mens de grootste bedreiging. De stad rukt op, breidt uit, dijt uit, wij moeten ons best gaan doen de natuur te beschermen, te camoufleren of nieuwe natuur te maken.

Waar we ooit de natuur gebruikten om ons te verdedigen, burgers en soldaten zich konden verschuilen in dichte bossen, moeten wij haar nu beschermen tegen onszelf. Het Markiezenbos ten zuidoosten van Utrecht, symboliseert dit dilemma, het staat kwetsbaar als een buffer tussen de natuur en de stad.

Dit object werd gemaakt met medewerking van Beajoura Sallé (stoffeerster) en Thomas Anton Geurts (Tag Woodworking).

Markiezenbos

Markiezenbos is a framework in which slats covered with camouflage fabric conceal a picture of an old tree. The tree is unveiled by turning the slats.

An image of a well-known old beech tree in the Amelisweerd landscape is protected by strips of camouflage fabric. The tree, the landscape has experienced everything that nature can bring. Floods and droughts were still manageable, but now man is the greatest threat. The city is advancing, expanding, growing bigger, we must do our best to protect nature, camouflage it or create new nature.

Where we once used nature to defend ourselves, where civilians and soldiers could hide in dense forests, we now have to protect it against ourselves. The Markiezenbos to the southeast of Utrecht, symbolizes this dilemma, it is vulnerable as a buffer between nature and the city.

This object was made with the assistance of Beajoura Sallé (upholsterer) and Thomas Anton Geurts (Tag Woodworking)

Uniek patroon

Herhaling, patroon, tijdens het maken van de schildering. Ook het maken van dit uiteindelijke werk was een patroon. Een steeds weer heen en weer tussen ezel en tafel. Een steeds weer schilderen, inkten, schilderen en weer doorrollen. Dit steeds herhalend, weer en weer, door en door. Boeiend om te merken dat het maken van het patroon een patroon was.

Het uitgangspunt voor deze schildering is: 'Iedere dode in oorlogsgeweld is een kind van iemand'. Herhaling, weer en weer, het gaat maar door, het wordt een patroon. De herhaling van oorlog zelf, de herhaling van het camouflagepatroon en de herhaling dat iedere dode in oorlogsgeweld een kind is van iemand. Iedere dode vormt een individueel verdriet in het patroon van oorlog.

Het gaat maar door, en door en door. Steeds weer hetzelfde, maar toch steeds weer een uniek verlies. Iedere Piëta is anders, is uniek, in het legerpatroon, in het oorlogspatroon.

Unique pattern

Repetition, pattern, while making the painting.

Making this final work was also a pattern. A repeated back and forth between easel and table. Paint, ink, paint and roll on again and again. This constantly repeating, back and forth, on and on. Interesting to notice that making the pattern turned out to be a pattern.

The starting point for this painting is: 'Every casualty of war is a some ones child'. Repetition, back and forth, it goes on and on, it becomes a pattern. The repetition of war itself, the repetition of the camouflage pattern and the repetition that every casualty of war is a child of someone. Every dead person is an individual grief in the pattern of war.

It goes on and on and on. Again and again the same, but still a unique loss each time. Every Pietà is different, is unique, in the army pattern, in the pattern of war.

Rob Schultheiss

Eindhoven - 1958

robschultheiss.nl

52

Pax Vobiscum

Mijn vriendje had een indianentent die groter was dan de mijne. En met meer stokken. Maar hij mocht de zijne alleen in de tuin neerzetten, terwijl we de mijne mee konden nemen op avontuur. Dus woonden Floris, Biggles en de Thunderbirds (en soms zelfs Winnetou) in mijn kleine indianentent.

Later, toen ik door de week dagelijks langs 3 verschillende legerplaatsen (of via de andere route langs 2 kazernes en een militair vliegveld) naar school fietste, zwierven we in het weekeinde samen over de oefenterreinen. Door omgeploegd zacht zand waar je tot je enkels in weg kon zakken, over de heidevelden en onder het struweel. In takkenhutten bespraken we avonturen die achter elke boomstronk klaar lagen om ontdekt te worden.

Als het regende werden de belevenissen op kleine schaal met plastic mannetjes nagespeeld; vliegtuigjes en kastelen in elkaar geplakt. Ze staan nog steeds ergens bij mijn moeder in de kast.

In bed konden we 's nachts onder de deken met een zaklamp die avonturen vinden in de boeken. We leerden hoe de wereld in elkaar zat van Twain, Milne en Kafka, en van J.R.R. Tolkien en Sir Walter Scott:

"De magie schuilt in twee woorden," antwoordde Wamba "‘Pax vobiscum’ beantwoordt alle vragen. Als je gaat of komt, eet of drinkt, zegent of verbiedt, ‘Pax vobiscum’ leidt je overal doorheen. Het is net zo nuttig voor een frater als een bezemsteel voor een heks, of een staf voor een tovenaer."

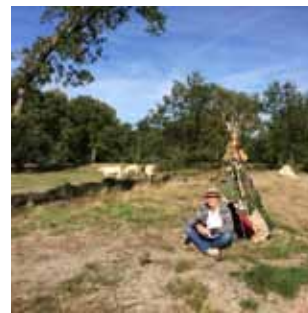

Pax Vobiscum

My friend had a Teepee that was bigger than mine. And with more poles. But he was only allowed to put it in the garden, while we could take mine everywhere on adventures. So Floris, Biggles and the Thunderbirds (and sometimes even Winnetou) lived in my small Teepee.

Later, every weekday I passed 3 different barracks when I rode to school (or via the other route past 2 barracks and a military airport). We roamed the military training grounds together during the weekend. Through plowed soft sand in which you could sink up to your ankles, over the moors and under the thicket. In huts made of branches we talked about adventures that were ready to be discovered behind every tree stump. When it rained, the stories were re-played on a small scale with toy-soldiers; plastic planes and castles were glued together. They are still on a shelf in my mothers place.

In bed we would lie under the blanket at night with a flashlight finding those adventures in the books. We learned how the world was composed from Twain, Milne and Kafka, and from J.R.R. Tolkien and Sir Walter Scott: "The spell lies in two words," replied Wamba "Pax vobiscum' will answer all queries. If you go or come, eat or drink, bless or ban, 'Pax vobiscum' carries you through it all. It is as useful to a friar as a broomstick to a witch, or a wand to a conjurer."

'Pax vobiscum' is latijn. De Nederlandse vertaling is: 'Vrede zij met u'.

'Pax vobiscum' is latin. The English translation is: 'Peace be with you'.

Willem van Spronsen

Den Haag - 1945

willemvanspronsen.carbonmade.com

54

Brieven van het front

Oorlog is van alle tijden.

Oorlog speelt zich niet alleen af op het front, maar ook voor de achterblijvers: moeders, vaders geliefden... Hun hoop en hun nachtmerries.

Zo kwam ik contact met een oud-soldaat die was uitgezonden naar Libanon. Zijn herinneringen blijven geketend. Hij vertelde en ik schreef. Letters, tekeningen en een schilderij.

En toen ging het niet meer om hem alleen. Ik zag de eeuwen achter ons. Troepen soldaten naar het front. Wat ze meenamen was duisternis, angsten en...heimwee. Wat ze zagen waren doden, galgen en vluchtelingen.

Sommigen kwamen thuis, anderen niet.

Oorlog is van alle tijden.

In het Nederland van de 80-jarige oorlog tot aan hedendaagse VN vredesmissies.

De brieven aan de achterblijvers, moeders, grootouders, geliefden, kinderen. Ze komen niet altijd aan... Dood, verdriet, eenzaamheid, angst. Ook na jaren. Soms generaties lang.

Een zesluik: Kanonnières; Onheilsbericht; Krijgsraad; Droom van de soldaat; Doodstraf; Bombardement.

Letters from the front

War is of all times.

War does not only take place on the front, but also for those left behind: mothers, father's lovers... Their hope and their nightmares.

This is how I came into contact with a former soldier who had been sent to Lebanon. His memories remain chained. He told me and I wrote. Letters, drawings and a painting.

And then it was no longer about him alone. I saw the centuries behind us.

Troops of soldiers to the front. What they took with them was darkness, fears and... pining. What they saw were the dead, gallows and refugees. Some came home, others did not.

War is of all times.

From the Netherlands of the 80-year war up to contemporary UN peace missions.

The letters to those that were left behind, mothers, grandparents, lovers, children. The letters do not always arrive... Death, sadness, loneliness, fear. Even after years. Sometimes for generations.

A six-panel: *Gunners; Bad message; Court-martial; Dream of the soldier, Death penalty; Bombardment.*

Elly Verkerk

Leeuwarden - 1957

Ssst...

Het Fort bij Vechten, een stoere plek waar ooit soldaten gelegerd waren. Jonge mannen die, ver van thuis, met elkaar optrokken om samen grootse daden te verrichten. De soldaat als een radertje in een groot doormarcherend militair apparaat. Tegelijkertijd is het ook de man die zichzelf 's-avonds moederziel alleen te slapen legt.

In het werk ben ik op zoek gegaan naar geluid en klanken die ons in het dagelijks leven omhullen. Het kleine geluid dat de eigen kleding maakt blijft bijna onopgemerkt. Zijn dit geruststellende dan wel verontrustende geluiden?

Er volgt een proces van verzamelen en maken van geluidsfragmenten, en experimenteren hoe deze te installeren in de ruimte waar de bezoeker deze kan ervaren. Dit werk gaat over militaire kleding en haar betekenis voor de drager.

Ik onderzoek het spanningsveld: Hoe maak je deel uit van een grote uniforme legereenheid en blijf je tegelijkertijd als individu, met een eigen persoonlijke ruimte, overeind? Hiervoor maak ik gebruik van geluid en ritme van het textiel van uniforme militaire kleding die de drager vierentwintig uur per dag omhult.

In de chambree in gang B vult zich de ruimte met geluidsfragmenten die voortgebracht worden door de klank van de stof van de militaire kleding.

Ik denk hierbij aan een compositie van geluid; versterking van ritme en klank van een groot aantal uniformen in beweging, in wederkerigheid met 't individuele heel kleine geluid van de militaire kleding die de drager van de kleding vierentwintig uur per dag omhult.

Tegelijkertijd zijn er de kleine privé geluiden, zoals die er zijn bij het inslapen en ontwaken. Voor het beluisteren hiervan kan de bezoeker zijn oor te luisteren leggen tegen een hoofdkussen met militaire kussensloop.

Ssst...

The Fort near Vechten, a tough place where soldiers were once stationed. Young men who, far from home, gathered together to perform great deeds together. The soldier like a cog in a large military machine. At the same time, it is also the man who has to put himself to sleep at night alone.

In the work I went looking for sounds that surround us in everyday life. The small sounds that your own clothes make is almost unnoticed. Are these reassuring or disturbing sounds?

Here follows a process of collecting and making sound clips, and experimenting how to install them in the space where the visitor can experience them.

This work is about military clothing and its meaning for the wearer. I investigate the field of tension: How do you become part of a large uniform army unit and at the same time stay afloat as individuals with their own personal space? For this I use sound and rhythm of the textiles of uniform military clothing that envelops the wearer twenty-four hours a day.

In the chambree in corridor B the room is filled with sound fragments produced by the sound of the fabric of military clothing.

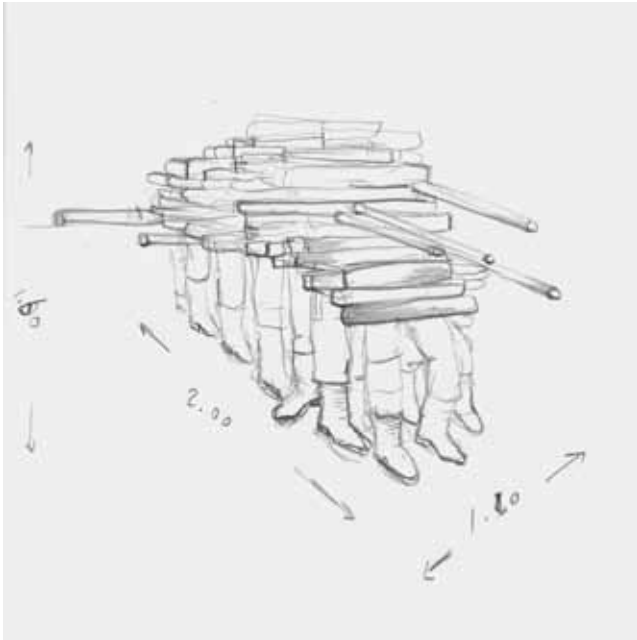
Here I think of a composition of sound; amplification of rhythm and sound of a large number of uniforms in motion, in reciprocity with the individual, very small sounds of the military clothing that envelops its wearer twenty-four hours a day.

At the same time there are the small private sounds, such as there are when falling asleep and awakening. To listen to this, the visitor can press his ear against a pillow with military pillow cover.

Elaine Vis

Eindhoven - 1954

elainevis.nl

58

De Groep

Het beeld met tien (schijnbare) mensfiguurtjes gehuld in legerkledij is letterlijk maar ook qua inhoud gelaagd. Lukt het wel om alle neuzen een kant op te krijgen? Om één wendbaar lichaam te worden?

Het verlies aan identiteit levert ook iets positiefs op, want 'samen staan wij sterk'. De ontstane geborgenheid is niet te onderschatten.

The Group

The image of ten (apparent) human figures wrapped in military clothing is layered literally but also in terms of content. Will you be able to get on the same page? To become one agile body?

The loss of identity also yields something positive, because 'together we are strong'. The resulting feeling of security is not to be underestimated.

Ank van der Wal

Den Haag - 1951

60

Hangmat met slaapzak en helm

Deze hangmat is gemaakt van wilgentenen en een visnet. De slaapzak bestaat uit meerdere broeken. Het geheel is gewatteerd. De sierstiksels accentueren de camouflagevlekken en de voering geeft de stof een voller uiterlijk. Lasstaven houden de vorm van de slaapzak op zijn plaats. Een trui dient als kussen, de stiksels verbeelden een hoofdafdruk. De helm is opgebouwd uit schuingesneden stroken stof opgevuld met dacron omwikkeld koord.

In dit werk zijn sporen van de gebruiker uitgebeeld. De slaapzak weggeschoven, de suggestie van een lichaam is achtergebleven. Een verlaten plek met een achtergelaten helm en een krukje. De binnenkant van de slaapzak is net zichtbaar en heeft een eigen identiteit.

Hangmat met trap

Voor dit beeld heb ik eerst foto's van mensen in een hangmat gemaakt en bestudeerd hoe de afdruk van een lichaam er uitziet. Met behulp van delen etalagepop (voor de kromming in de liggende vorm) een mal gemaakt. De uiteindelijke vorm is hierop in epoxyhars met meerdere lagen polyester weefsel getamponneerd. De trap is opgebouwd uit wilgentenen. De kleding is zorgvuldig geperst en opgevouwen. Daarna is het als een pakketje op elkaar genaaid.

Ook hier een lege hangmat en verlaten plek. Alleen de afdruk van een lichaam is hier achtergebleven. Transparant en opgelost. Op de trap ligt een zorgvuldig opgevouwen achtergebleven stapeltje kleding.

Met deze werken, heb ik een rustplaats willen verwezenlijken een plek die bescherming heeft geboden.

Hammock with sleeping bag and helmet

This hammock is made of willows and a fishing net. The sleeping bag consists of several trousers. The whole is padded. The decorative stitching accentuates the camouflage spots and the lining gives the fabric a fuller look. Welding rods keep the shape of the sleeping bag in place. A sweater serves as a pillow, the stitching depicts the image of a head. The helmet is made up of slant cut fabric filled with dacron-wrapped cord.

Traces of the user are depicted in this work.

The sleeping bag is pushed away, the suggestion of a body is left behind. A deserted place with an abandoned helmet and a stool. The inside of the sleeping bag is barely visible and has an identity of its own.

Hammock with stairs

For this image I first made photos of people in a hammock and studied what the print of a body looks like. Then I made a mold with parts of a mannequin (for the curvature in the lying shape). The final form is tamponated on this in epoxy resin with several layers of polyester fabric. The staircase is made of willow branches. The clothing has been carefully pressed and folded. Then it is sewn together as a package.

Here too an empty hammock and abandoned place. Only the impression of a body is left behind. Transparent and dissolved. On the stairs lies a carefully folded back stack of clothes.

With these works, I wanted to realize a resting place in a place that has provided protection.

Sacha Wendt

Eindhoven - 1967

Sachawendt.nl

Van Jas naar Tas

Als tasontwerpster wilde ik graag een 'tas' maken van de legerkleding.

Mijn eerste gedachten gingen uit naar tassen uit mijn tegenwoordige collectie;

- De 'Hoesbloes-Tas', een tas die eruitziet als een keurig opgevouwen blouse.
- De 'WoolWrap' een tas geïnspireerd op een opgerolde deken gebonden met lederen riemen.

Met de twee tasmodellen in mijn achterhoofd, ging ik de legerkleding herschikken, vouwen en rollen...

Kijkend naar een keurige stapel kleding dacht ik aan soldaten actief in oorlogsgebieden.

Is er dan nog wel tijd voor het keurig vouwen van kleding?

Van Orde naar Wanorde

Soldaten en discipline, ik ken het uit de films. Bed moet op de centimeter zijn opgemaakt en geen minuut later. Er is striktheid dus de kleding zit in de vouw, ligt keurig opgestapeld en de schoenen staan in rechte lijn... Yes Sir!

Maar wat gebeurt er op missie, wat gebeurt er in de realiteit van het oorlogsgeweld. Van rennen voor je leven, rennen door het oplaaiende stof, in de rook, langs het vuur, en tussen het oorverdovende kabaal...

Wat gebeurt er in de chaos, in het onverwachte, waar je leeft op adrenaline, angst en hoopt op geluk.

From Coat to Bag

As a bag designer, I wanted to make a 'bag' of army clothing. My first thoughts went out to bags from my present collection;

- The 'cover blouse-bag', a bag that looks like a nicely folded blouse.
- The 'WoolWrap' a bag inspired by a rolled up blanket tied with leather straps.

With the two bag models in my mind, I started to rearrange, fold and roll the army clothing...

Looking at a neat pile of clothes I thought of soldiers active in war zones. Is there still time for the neat folding of clothes?

From Order to Disorder

Soldiers and discipline, I know it from the movies. Bed must be made up on the centimetre and not a minute later. There is strictness so the clothing is perfectly folded, is neatly piled up and the shoes are in a straight line... Yes Sir!

But what happens on mission, what happens in the reality of the war violence. From running for your life, running through the blazing dust, in the smoke, past the fire, and between the deafening noise...

What happens in the chaos, in the unexpected, where you live on adrenaline, anxiety and hopes for good fortune.

Elize van der Werff

Breda - 1950

elizekunst.nl

64

Vrijheid

In mijn jeugd woon ik vlak bij een kazerne, daar staan twee prachtig geklede militairen doodstil in mooie 1-persoons rood-wit-blauwe huisjes-met-puntdak naast een groot groen hek. Het zijn geen poppen, het zijn mensen.

Op school: geschiedenisles. De aan mij gegeven lessen staan veelal in het teken van oorlogen: jaartallen op papier. De laatst behandelde oorlog is de tweede wereldoorlog.

Mijn opa zat toen, begrijp ik nu, in een concentratiekamp, gevangen genomen door Duitse militairen. Oorlog is dus niet alleen iets op papier. Het is iets van gewone mensen.

Later krijg ik een man, militair vlieger bij de luchtmacht.

Zeventiger jaren: koude oorlog, hij en zijn squadrongenoten oefenen met razendsnelle vliegtuigen om, mocht het oorlog worden, de vijand uit te schakelen. Zij bezitten

meerdere uniformen, maar hun liefst gedragen kleding is de vliegeroverall. Het zijn allemaal mensen daar, gewone mensen.

Bij het zien van militaire kleding denk ik tegenwoordig aan oorlog, dood, gevangenschap, maar ook aan vrede, veiligheid en vrijheid door militairen bevochten, nu en in het verleden. En ik weet, het zijn allemaal gewone mensen.

Ik neem mijn kleindochter van negen mee naar dodenherdenking. Ze is erg onder de indruk van de stille tocht en de verhalen van oud-strijders. Weer thuis zegt ze tevreden: "ik heb een goeie broek aan". Ze draagt een camouflagebroek.

Dit alles speelt door mijn hoofd als ik 'baby' in dit spijlenbedje zet, omringd door gewone mensen van toen en nu. En spijlenbedje omdat alleen mensen andere mensen gevangen houden, dieren doen dat niet.

Elk knuffeldier vertelt het verhaal van een gewoon mens. Drie verhalen over de zeventigerjaren zijn te zien.

Arend vertelt over twee keer zo hard als het geluid vliegen.

Fons is uit een gevechtsvliegtuig gesprongen en Klaas heeft met een vliegtuig zoveel lawaai gemaakt dat mensen bevrijd konden worden.

Ik ben heel blij met de vrede en vrijheid hier. Elk jaar hang ik de rood-wit-blauwe vlag uit, halfstok op vier en bovenin de vlaggenmast op vijf mei. Bevrijdingsdag.

Freedom

In my youth I live near barracks, there are two beautifully dressed soldiers dead silent in beautiful one-person red-white-blue houses-with-pointed-roof next to a large green fence. They are not dolls, they are people.

At school: history lesson. The lessons given to me are often dominated by wars: dates on paper. The last debated war is the second world war.

My grandfather was, as I now understand, in a concentration camp, captured by German soldiers. War is therefore not just something on paper. It is something of ordinary people.

Later I get a husband, a military pilot in the air force. Seventies: cold war, he and his squadron mates practice with super-fast aircraft to take out the enemy should the war break out. They have several uniforms, but their preferred clothing is their flightsuits. They are all people there, ordinary people.

When I see military clothing, I think of war, death, imprisonment, but also of peace, security and freedom fought over by soldiers, now and in the past. And I know, they are all ordinary people.

I take my granddaughter of nine to the Remembrance Day service. She is very impressed by the quiet journey and the stories of former warriors. Back home she says contentedly: "I'm wearing the right pair of pants". She is wearing camouflage pants.

All of this plays through my head when I put 'baby' in this crib, surrounded by ordinary people from then and now. And this crib with bars because only people keep other people in prison, animals do not.

Each stuffed animal tells the story of an ordinary person. There are three stories about the seventies.

Arend talks about flying at double the speed of sound. Fons jumped out of a fighter plane and Klaas made so much noise with an airplane that people could be freed.

I am very happy with the peace and freedom here. Every year I hoist the red-white-and-blue flag, flying half-staff on the fourth and at the top of the flagpole on the fifth of May. Liberation Day.

Head dresses: Andrea Weitz.

The new clothes of the goddess

This artwork illustrates the place of women in the army, by creating a dialogue with one of the most famous female mythological figures from Antiquity: Athena. Despite her military appearance, she is primarily the goddess of wisdom and crafts and only secondly the goddess of martial arts. As a patron of democracy, her function is underlined as a goddess of peace.

Every year the cult statue of Athena in the Parthenon was given a new dress, woven and embroidered by the girls of the city, and handed over to the goddess during a religious ritual.

The outfits in 'the new clothes of the goddess' correspond with the attributes of Athena - the helmet, the Medusa head (according to mythology, anyone who looked into her eyes petrified with fear), the lion skin of her protégé Hercules, but also with the embroidered dress. What is the role of women in the army? Are military ambitions of women a fair share of fighting for equal rights in all professions and social functions, or a pathetic attempt to take over a role that has not been laid for women?

The attempt to make a 'divine' outfit from the very simple, rough, field-and-action associated uniform was not easy. Where in the green camouflage pattern golden threads are used as a desperate attempt to give the raw material a 'chic' look, the embroidery of the desert uniform looks more like stitches.

De nieuwe kleren van de godin

Dit kunstwerk belicht de plaats van de vrouw in het leger, door een dialoog te creëren met één van de bekendste vrouwelijke mythologische figuren uit de Oudheid: Athene. Ondanks haar militaire uitstraling, is zij in de eerste plaats de godin van de wijsheid en ambachten en pas in de tweede plaats de godin van de krijgskunst. Als patrones van de democratie wordt haar functie onderstreept als godin van de vrede.

Elke jaar kreeg het cultusbeeld van Athene in het Parthenon een nieuwe jurk, dat door de meisjes van de stad werd geweven en geborduurd, en tijdens een religieus ritueel aan de godin overgedragen.

De outfits in 'de nieuwe kleren van de godin' corresponderen met de attributen van Athene - de helm, de Meduzakop

(volgens de mythologie versteende ieder die in haar ogen keek van angst), de leeuwenhuid van haar protegé Hercules, maar ook met de geborduurde jurk. Wat is de rol van de vrouw in het leger? Zijn militaire ambities van vrouwen een terecht deel van het strijden voor gelijke rechten in alle beroepen en maatschappelijke functies, of een pathetische poging om een rol over te nemen die niet voor de vrouw is weggelegd?

De poging om een 'goddelijke' outfit te maken van de hele simpele, ruwe, met veld en actie geassocieerd uniform viel niet mee. Waar in het groene camouflagepatroon gouden draden zijn verwerkt als een wanhopige poging om de ruwe stof een 'chique' uitstraling te geven, lijkt het borduursel van het woestijnuniform meer op hechtingen.

Fotografie: Amit Bar

Waterliniemuseum Fort bij Vechten

Het Waterliniemuseum is gevestigd op Fort bij Vechten, één van de grootste forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Sinds de opening in 2015 vertelt het museum over de werking en geschiedenis van de waterlinies in Nederland. Dankzij het dynamische en interactieve karakter van het museum zijn we in staat om een breed publiek te bereiken.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie is gemaakt om ons land in oorlogstijd te beschermen. De linie was van circa 1815 tot 1940 een onneembare vesting. Bij oorlogsdreiging werden door middel van sluizen, dijken en kanalen van Muiden tot aan de Biesbosch stroken polderland onder water gezet. Op strategische posities werden er forten en vestingen gebouwd. Nu is de waterlinie een groen gebied en het grootste rijksmonument van Nederland. Fort bij Vechten is gebouwd tussen 1867 en 1870. Mobilisatie van het fort was er in 1870, 1914-1918 en 1939-1940, maar bij oorlogshandelingen is dit fort nooit betrokken geweest.

Er zijn in het museum nogal wat verhalen te vertellen, want naast de geschiedenis van de waterlinies ligt Fort bij Vechten ook langs de Romeinse noordgrens, de Limes. Er zijn enorm veel archeologische vondsten gedaan.

The Waterliniemuseum Fort near Vechten

The Waterliniemuseum is located on Fort near Vechten, one of the largest forts of the New Dutch Waterline. Since the opening in 2015, the museum tells about the operation and history of the waterlines in the Netherlands. Thanks to the dynamic and interactive character of the museum, we are able to reach a wide audience.

The New Dutch Waterline was created to protect our country during wartime. The line was an impregnable fortification from about 1815 to 1940. When there was a threat of war, polder lands from Muiden to the Biesbosch were flooded by means of sluices, dikes and canals. Forts and strongholds were built on strategic positions. Today the waterline is a green area and the largest national monument in the Netherlands. Fort near Vechten was built between 1867 and 1870. The fort was mobilized in 1870, 1914-1918 and 1939-1940, but this fort was never involved in war operations.

There are a lot of stories to tell in the museum, because in addition to the history of the waterlines Fort near Vechten is also situated on the Roman northern borders, the Limes. A huge number of archaeological finds have been made here.

Objectief tentoonstellingen

In de reeks Objectief-tentoonstellingen in het Waterliniemuseum worden nieuwe invalshoeken over de thema's water, verdediging, militairen, architectuur en natuur naar voren gebracht. Het uitgangspunt is dat de tentoonstellingen aanzetten tot denken en bijdragen aan het debat rondom actuele en historische thema's.

Objectief in de ruime betekenis van: een lens, verrekijker of microscoop of waarneembaar, een doel of zich bepalend tot de feiten en/of onpartijdig zijn.

De eerste Objectief was 'Kunst Stof', een solotentoonstelling van Greetje Majoor, een weefster pur sang. Zo was onder andere haar wandtapijt van strandafval in het Waterliniemuseum te zien. Zij reageert vanuit haar visie en

wereldbeeld op o.a. afvalproblematiek en conflict-situaties in de wereld. Zo ook haar kunstwerk Geweldspiraal, waarin zij krantenfoto's (Irakoorlog) en militaire kleding verwerkte. Zie ook de huidige tentoonstelling en catalogus.

De tweede Objectief was 'Het Landschap Omarmen', een solotentoonstelling met Land-art, maquettes en foto's van Hester Pilz. De beelden van Hester zijn veelal opgebouwd uit natuurlijke materialen, zij gebruikt de natuur om haar boodschap over te brengen. Haar ingrepen in het landschap vloeien natuurlijk over in de omgeving. Haar grote mensbeeld zal ook de komende jaren de bezoekers van het fort nog verwelkomen en omarmen.

De derde Objectief staat in het teken van duurzaamheid en circulaire economie. Hedendaagse kunstenaars hebben werk gemaakt van afgedankt militair textiel in de tentoonstelling: 'Geef! Acht!, Schone kunst van militaire kleding'.

Objective exhibitions

In the series *Objective* exhibitions in the Waterlinemuseum new perspectives on the themes of water, defence, military, architecture and nature are shown.

The starting point is that the exhibitions stimulate thinking and contribute to the debate around current and historical themes.

Objective in the broad sense of: a lens, binocular or microscope or perceptible, a goal or determining the facts and/or impartiality.

The first *Objective* was 'Kunst Stof', a solo exhibition by Greetje Majoor, a weaver *pur sang*. For example, her tapestry of beach waste could be seen in the Waterlinemuseum. An impressive work of art inspired by a photograph of a washed-up bird full of plastic. From her vision and worldview she responds to, among other things, waste problems and conflict situations in the world. This includes her work of art *Spiral of Violence*, in which she processed newspaper photos (Iraq war) and military clothing. See also the current exhibition and catalogue.

The second *Objective* was 'Embracing the Landscape', a solo exhibition with Land-art, scale models and photographs by Hester Pilz. The sculptures of Hester are mostly made of natural materials, she uses nature to convey her message. Her interventions in the landscape naturally flow into the environment. Her huge willow man will welcome and embrace the visitors of the fort in the coming years.

The third *Objective* is dedicated to sustainability and the circular economy. Contemporary artists have made work of discarded military textiles in the exhibition: 'Attention!, Fine (Clean) Art of Military Clothing'.

Greetje Majoor, 'Kunst Stof'

5 augustus 2017-28 januari 2018

Hester Pilz, 'Het Landschap Omarmen'

25 mei-28 oktober 2018

'Geef! Acht!, Schone kunst van militaire kleding'

9 november 2018-31 maart 2019

Geeft Acht!

Deze tentoonstelling is getiteld Geeft Acht!, van oorsprong een commando voor de exercitie van soldaten. Het eerste deel van een commando dient ervoor om te attenderen op een komende verandering van richting/beweging, het tweede deel dient als teken om de verandering uit te voeren.

In deze expositie slaat Acht! ook op het aandacht vragen voor duurzaamheid en de circulaire economie. Het uitgangspunt van de tentoonstelling.

Circulaire economie

In de circulaire economie worden producten en materialen hergebruikt en behouden grondstoffen hun waarde. Dat vergt niet alleen technische innovaties, zoals de ontwikkeling van garens die goed gerecycled kunnen worden. De uitdaging is vooral om processen anders (efficiënter) te organiseren, zoals de retourstroom van gedragen kleding.

PubArt Kunstprojecten

Stichting PubArt heeft al diverse kunstprojecten, met meerdere kunstenaars, gerealiseerd. Vaak rond bijzondere thema's, zoals: Beschermheiligen, Inslag, Wereldbeeld, Labyrint, De Moederschool, Nederlandsheid, De Ware Schaal. Deze projecten waren o.a. te zien in: het Comenius Museum te Naarden-Vesting, het Meertens Instituut in Amsterdam, Museum 't Voorhuis te Bleskensgraaf, Museum Hilversum, Landgoed Zonnestraal en het Goois Kunstkabinet.

Geeft Acht!

This exhibition is titled Geeft Acht! (Attention!), originally a command for the parade ground drill of soldiers. The first part of a drill-command is an announcement for an upcoming change of direction/movement, the second part is the sign to carry out the change.

In this exposition the Acht! also refers to giving attention to sustainability and the circular economy. The starting point of the exhibition.

Circular economy

In the circular economy, products and materials are reused and raw materials retain their value. This not only requires technical innovations, such as the development of yarns that can be recycled well. The challenge mainly is to organize processes differently (more efficiently), such as the return flow of worn clothing.

PubArt Art projects

Stichting PubArt has already realized several art projects, with many artists. Often around special themes, such as: Patron Saints, Woof, Worldview, Labyrinth, The Mother's School, Dutchness, The True Scale. These projects were shown in: the Comenius Museum in Naarden-Vesting, the Meertens Institute in Amsterdam, Museum 't Voorhuis in Bleskensgraaf, Museum Hilversum, Landgoed Zonnestraal and Goois Kunstkabinet.

